

15.04.2020

СКРИНЬКА «ЦІКАВИХ ДУМОК»:

РОЗВИТОК ІТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТІВ

Розвиток ІТ-компетентності викладача та студентів

Підготувала:
Бойко О. і.,
викладач інформатики

Бойко О.І. – заклад освіти повинен реагувати на життєві виклики - створити умови для якісної освіти, сприяти розвитку компетентної особистості через впровадження інноваційних технологій, методик навчання. Завдання викладача: розвивати здібності студентів, викликати інтерес до навчання і підтримувати його, активізувати розумову діяльність, формувати вміння застосовувати набуті знання на практиці, навчати вчитися. Компетентності з інформаційних і комунікативних технологій (ІКТ) передбачають вміння застосовувати ІКТ у навчанні та житті; раціонально використовувати комп'ютер та комп'ютерні засоби для розв'язання задач, збору інформації, її систематизації, зберігання .

Чому сьогодні актуальним для кожного викладача є впровадження інтерактивного навчання, використання окремих прийомів, методів на певних етапах заняття? Тому що навчання повинне будуватися таким чином, щоб усі студенти могли і хотіли вчитися».

Отже, використання на заняттях інформаційно-комунікаційних технологій є вимогою сьогодення, необхідним чинником реалізації дидактичних цілей і завдань відповідно до освітнього стандарту. Впровадження інформаційно-комунікаційних технологій дає можливість підвищити рівень індивідуалізації навчання, а також моделювати процеси та явища, які практично неможливо демонструвати в аудиторіях. На сьогодні викладач може використовувати ІКТ на різних етапах заняття і виконувати різні функції з метою якісної підготовки майбутніх фахівців.

Компетентність

- це доведена здатність застосовувати знання, навички, особистісні, соціальні і/або методологічні здатності в роботі і навчанні, а також у професійному й особистісному розвитку

У документах Європейської комісії зазначається, що:

- компетентність – це здатність застосовувати навчальні досягнення адекватно визначеним контекстам (в освіті, роботі, особистісному і професійному розвитку);
- компетентність передбачає наявність функціональних аспектів (зокрема технічних навичок), особистісних якостей (зокрема соціальних й організаційних навичок) та етичних цінностей, бо її не обмежено лише когнітивними елементами.

IT competence (англ.) – інформаційно-технологічна компетентність (ІТ-компетентність)

ІТ-компетентність – це здатність людини ефективно реалізовувати власні інформаційні потреби, а саме знаходити, оцінювати і використовувати відповідну інформацію, необхідну для прийняття рішень;

ІТ-компетентність передбачає не тільки володіння системою знань, умінь і навичок, але й допомагає вирішувати фахівцям завдання під час професійної діяльності з використанням інформаційних технологій, а також охоплює їх мотивацію, здібності й особистий досвід.

ІТ-компетентність

- це здатність особистості ефективно виконувати інформаційну діяльність під час вирішення професійних завдань, у процесі навчання, в щоденному житті з використанням ІТ-технологій, котра також передбачає набуття нею досвіду самостійної організації власної діяльності, здійснення самоконтролю й усвідомлення особистої ролі в процесі їх реалізації, а також можливих при цьому наслідків.

ІТ-компетентність – це інтегральна характеристика зрілої особистості людини сучасного суспільства, яка охоплює три основні підструктури особистості:

- мотивацію до засвоєння і застосування комп'ютерних ІТ-технологій;

- здатності до сприйняття, розумового перероблення й обміну з іншими людьми інформацією за допомогою комп'ютерних ІТ-технологій;

- досвід – знання про комп'ютерні ІТ-технології й уміння їх застосовувати

Структурні компоненти ІТ-компетентності

професійно-інформаційний (об'єктивний)

особистісний (суб'єктивний)

– визначає вимоги соціуму до професійної діяльності фахівця

– визначає особистісні якості фахівця, котрі дозволяють йому бути успішним у професійній діяльності

Поняття «ІТ-компетентність»

- є інтегративним за змістом, бо характеризує знання про структуру і функціонування інформаційного середовища, а також уміння і навички, необхідні для взаємодії з ним засобами інформаційних технологій.

ІТ-компетентність

- є кваліфікаційною характеристикою індивіда, котра проявляється з моменту початку будь-якої його діяльності в інформаційному суспільстві.

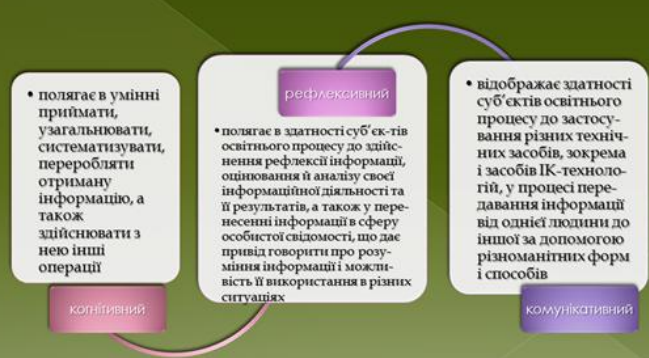
Структурні компоненти ІТ-компетентності

(за О. Седельніковою)

Структурні компоненти ІТ-компетентності

(за О. Седельніковою)

Структурні компоненти ІТ-компетентності

(за Н. Баловсяк)

інформаційний

визначає здатність ефективно працювати з інформацією, котра подана в різноманітних формах

комп'ютерно-технологічний

визначає вміння працювати з сучасним апаратними (комп'ютерними) засобами і програмним забезпеченням

процесуально-діяльнісний

визначає здатність застосовувати сучасні засоби ІК-технологій до роботи з інформаційними ресурсами і вирішення різноманітних завдань

Формування ІТ-компетентності забезпечує для кожного індивідуума:

• набуття знань щодо понять, пов'язаних з інформацією, а також щодо особливостей процесів, пов'язаних з нею, та інформаційно-комунікаційних засобів її оброблення;

• застосування ІК-технологій під час навчальної і професійної діяльності, а також щоденного життя;

• володіння методами і способами, які дозволяють здійснювати пошук, збирання, оцінювання, перетворення, оброблення, аналіз, подання, зберігання, розповсюдження інформації, а також збільшення якості реалізації цих дій за рахунок набутого досвіду;

Формування ІТ-компетентності забезпечує для кожного індивідуума:

• самостійну організацію власної інформаційної діяльності і самоконтролю за її здійсненням;

• оцінювання значущості інформації на сучасному етапі розвитку суспільства й особистого внеску під час здійснення інформаційної діяльності;

• ефективну і відповідальну реалізацію інформаційної діяльності.

ІТ-компетентність

- **одночасно є однією з ключових і загальногалузевих компетентностей, котрі передбачені загальногалузевим змістом стандартів вищої освіти. Її також можна розглядати як предметну компетентність.**

ІТ – компетентності викладача

- Теоретичні (система знань ІТ, технології, методи та форми їх впровадження в професійну діяльність тощо).
- Практичні (сукупність умінь і навичок використання засобів ІТ).

ІТ – компетентності викладача

- Методичні (система знань та умінь з питань планування та здійснення навчально-виховного процесу, яка має яскраво виражений прикладний характер використання можливостей ІТ):
 - ☑ розробка електронних навчальних матеріалів;
 - ☑ вдосконалення предметних компетентностей через застосування ІТ;
 - ☑ підвищення педагогічної майстерності засобами ІТ;
 - ☑ формування власної методики викладання;
 - ☑ здійснення моніторингу;
 - ☑ обмін досвідом).

ІТ-компетентність

є наскрізною, тобто такою, що має досягатись у процесі навчання всім без винятку дисциплінам і через усі виховні заходи у ВНЗ

є багатофункціональною, багатовимірною, належить до ментальної діяльності високого рівня

відображає комплекс якостей особистості, котрі забезпечують для неї можливість ефективно брати участь у багатьох соціальних сферах, роблячи внесок у розвиток і поліпшення якості суспільства, а також сприяють успішній особистості в багатьох сферах життя.

ІТ-компетентність педагогічного працівника:

– це здатність використовувати на практиці ІТ для задоволення особистих потреб і розв'язування професійних завдань у відповідній предметній галузі, яка передбачає:

- наявність знань у галузі ІТ, методів та форм їх впровадження в професійну діяльність;
- сукупності умінь і навичок застосування ІТ;
- системи спеціально-наукових, психологічних, педагогічних знань та вмінь з питань планування та здійснення навчально-виховного процесу певного предмету, яка має яскраво виражений прикладний характер використання можливостей ІТ

Сучасне покоління студентів активно користується технічними засобами, ресурсами мережі Інтернет, мультимедійними та іншими продуктами.

- *Цей факт важливо враховувати при вивченні тих особливостей розвитку психічних процесів студентів, які викликають певні труднощі при засвоєнні ними навчального матеріалу.*
- *Наприклад, через домінуючу позицію логічної пам'яті сповільнюється розвиток механічної пам'яті, в той час як в вузі значно зростає обсяг інформації, яку необхідно механічно запам'ятовувати.*
- *Використання комп'ютерних технологій в цьому випадку сприяють організації навчальної діяльності таким чином, щоб процес запам'ятовування інформації став більш ефективним.*

Отже, формування ІТ-компетентності майбутнього викладача є важливою складовою його професіоналізму.

- Системне, цілісне уявлення про ІТ-компетентність, виявлення її структури, обґрунтування критеріїв, дозволяє цілеспрямовано і ефективно організовувати навчальний процес в рамках освітньої діяльності.